

SKOLA

...i ett växande Solna!

Tre nya skolor i Solna

Språket lyfter resultaten

Strategi för ökade kunskapsresultat

SOLNA STAD

Foto: Ulf Lodin

Med denna del av tidningen vänder vi oss först och främst till dig som har barn i Solnas skolor eller som ska börja i sexårsverksamheten till hösten. Men också till dig som kanske funderar på att flytta hit med din familj, och till dig som är intresserad och engagerad i vår stad och vill veta hur våra skolor utvecklas och förbättras. Kanske är du en lärare i en annan kommun som funderar på att byta jobb?

För precis som jag själv så vill många leva och arbeta i Solna. Bara i år växer vi med ungefär 1500 nya solnabor, allt fler väljer också att stanna kvar i staden även när familjen blir större. Som fyrbarnsmamma så vet jag att livspusslets alla delar kan vara nog så komplicerade att få ihop, därför ska vägen till våra barns och ungdomars vardag vara så enkel och trygg som möjligt, precis som möjligheten till roliga och utvecklande fritidsaktiviteter. Våra skolor har en stor betydelse för att Solna ska kunna vara en attraktiv och trygg stad.

I ett växande Solna ökar självklart behovet av fler skolplatser. Därför utvecklar vi och öppnar nya skolor, så att vi kan erbjuda närhet och valfrihet till bra utbildning, oavsett i vilken stadsdel man bor. Bara under 2017 har två nya skolor invigts och till hösten 2018 öppnar en ny högstadieskola i Råsunda.

I en tillväxtkommun som Solna ställs det också nya krav på hur vi utvecklar våra skolor. Det finns flera utvecklingsområden men vårt huvudfokus framöver ligger på att öka kunskapsresultaten. Vi har under en tid arbetat med att sammanställa de viktigaste faktorerna för att öka kunskapsresultaten i skolan och samlat detta till en strategi för alla kommunens skolor. Skolor, lärare och rektorer ska få såväl ökat stöd som mer noggrann uppföljning kring elevernas kunskapsutveckling. Baserat på bästa tillgängliga kunskap och forskning kommer vi nu leda skolans utveckling. Du kan läsa mer om strategin på sidan 3.

Skolans främsta uppdrag är just kunskapsuppdraget, att rusta våra barn och ungdomar för framtiden, och jag är trygg med att det här är rätt väg att gå för att Solnas skolor gradvis ska förbättras för att tillhöra de bästa i landet inom en femårsperiod.

Trevlig läsning!

Marianne Damström Gereben
Ordförande i Barn- och utbildningsnämnden

Skola & förskola utvecklas i en växande stad

Foto: Astrakan

Budgetsatsningar 2018

Hög kvalitet i skola och barnomsorg är fortsatt fokus i Solna stads budget för 2018. Under året görs en riktad satsning på 20 miljoner kronor för att öka kvaliteten vilket i förlängningen ska leda till förbättrade kunskapsresultat. Utöver detta görs en utökad satsning på 20 miljoner kronor för att rusta förskole- och skollokaler.

Kvalitetssäkring av förskola och skola handlar bland annat om fortsatt satsning på förstelärare och förste förskollärare samt införande av förstelärare i fritidshem. Det handlar även om ett fortsatt fokus på att minska barngruppernas storlek i förskolan samt att minska antal barn per vuxen.

”I budgeten för 2018 gör vi flera viktiga satsningar på skolan och förskolan i Solna. Det handlar både om att öka kvaliteten och kunskapsresultaten, men även om att rusta våra lokaler för en bättre arbetsmiljö för såväl elever som personal”, säger Alessandra Wallman, tf chef för barn- och utbildningsförvaltningen.

Även en satsning på ökad digitalisering och välfärdsteknik sker bland annat inom skolan. Solna stad har tagit stora steg på digitaliseringsområdet och idag finns en väl utvecklad struktur kring arbetet med bra insatser såväl centralt som lokalt ute på skolorna.

Ett annat viktigt steg har varit att börja använda molnbaserade system för samarbete och kommunikation. Fokus framöver inom digitaliseringen ligger på att se tillgängliga verktyg som medel för att stärka elevers lärande.

Informationstidning från Solna stad

Ansvarig utgivare Alessandra Wallman, tf chef för barn- och utbildningsförvaltningen • Redaktör Lisen Ydring
Grafisk formgivare Veronica Malmkvist • Omslagsbild Leif Johansson • Illustration Petra Emtestam, EdWork
Tryck Tryckservice AB • Upplaga 41 500 exemplar.

Ny strategi för bättre kunskapsresultat

Solna stads skolor ska kännetecknas av hög kvalitet och vara en plats där både elever och lärare trivs. Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) årliga Öppna jämförelse för grundskolan visar att Solna stad har förbättringsområden kopplat till kunskapsresultaten och att arbetet med att utveckla skolan och elevernas lärande därför är centralt. Flera satsningar är redan igång och nu har staden även tagit fram en strategi som ska ligga till grund för arbetet med att förbättra kunskapsresultaten.

Solna stad arbetar sedan flera år aktivt med resultatutvecklingen inom skolan med satsningar på kompetensutveckling av personal, fler förstälärare och digitalisering. När SKL presenterade sina Öppna jämförelser för grundskolan för 2017 konstaterades att

staden måste fortsätta arbetet för att höja elevernas kunskapsresultat.

Fokus på förbättrade kunskapsresultat

I Solna stads verksamhetsplan och budget för 2017 fick barn- och utbildningsnämnden och kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en strategi för att öka måluppfyllelsen i stadens skolor med fokus på kunskapsresultaten. Strategin beslutades i december och ligger nu till grund för det fortsatta arbetet på skolorna.

”Vi kan se att de åtgärder som vi tidigare genomfört inte varit tillräckliga och att vår viktigaste uppgift nu är att arbeta för att höja kunskapsresultaten i Solnas skolor. Stadens nya strategi för förbättrade kunskapsresultat är något vi jobbar utifrån redan från vårterminen 2018”, säger Alessandra Wallman, tf chef för barn- och utbildningsförvaltningen i Solna stad.

Strategin för förbättrade kunskapsresultat fokuserar i huvudsak på fyra huvudområden; systematiskt kvalitetsarbete, organisation, lärmiljö och kompetens.

I stadens budget för år 2018 görs också satsningar på 20 miljoner kronor för att utveckla skolan och elevernas lärande. Dessutom görs en satsning på 20 miljoner kronor för att rusta förskole- och skollokaler. Läs mer om budgeten på sid 2.

Vad är Öppna jämförelser?

Öppna jämförelser baseras på statistik om grundskolorna som varje kommun rapporterar in. Syftet med Öppna jämförelser är att stimulera landsting och kommuner att analysera sin verksamhet, lära av varandra, förbättra kvaliteten och effektivisera verksamheten. Solna stad hamnade på plats 112 av 290.

Parkskolan – först ut med konceptklassrum

I början av hösten 2017 invigdes Parkskolan i Hagalund. Förutom att skolan är helt nyrenoverad är den också pilotskola i satsningen *Konceptrum* som syftar till att skapa likvärdiga rum runt om i stadens skolor.

Parkskolan står modell för hur ett lågstadielklassrum på bästa sätt kan utformas utifrån de behov och krav som verksamheterna ställer 2017 med blick framåt. Till exempel ska möblerna vara ergonomiska och anpassade för elevernas ålder, enkla att använda i både hel- och halvsal, samt vara dammfria och lättstädade. Möblerna ska också vara fria från kemikalier, ha ljuddämpande egenskaper och inte minst vara snygga. Under året har även fritidshemsverksamheten på Ekensbergsskolan och specialundervisningssalen på Tallbackaskolan fått nytt möblemang i linje med dessa krav. Under 2018 tas även högstadielklassrum fram i och med att nya skolan i Råsunda öppnar.

Foto: Pelle Berglund

Förskoleklassen blir obligatorisk från 2018

Riksdagen beslutade i november 2017 att skolplikten ska gälla från det år barnet fyller sex år och grundskolan blir därmed tio år. I dag är det cirka 98 procent av alla sex-åringar som går i förskoleklass och syftet är att göra övergången mellan förskola och skola lättare. Förskoleklassens verksamhet kommer även i fortsättningen att ha samma syfte och innehåll som i dag, men genom att förskoleklass blir obligatorisk kommer lärarna att kunna arbeta mer långsiktigt och medvetet med att utveckla barnens kunskaper. Ändringen börjar gälla den 1 januari 2018, men den första årskullen det gäller för är de som börjar höstterminen 2018. **Källa:** Sveriges Riksdag.

Prisbelönt skolkock ska lyfta skolmåltiderna

Solna stads måltidsleverantör Sodexo har inlett ett samarbete med den prisbelönte skolkocken Michael Bäckman. Under hösten 2017 tog han plats i köken på Solnas skolor och fungerar som inspiratör men är också med och lagar och utvecklar maten tillsammans med Sodexos kokkar. Michael Bäckman har prisats för sitt arbete med skolmåltider i Annerstaskolan i Huddinge.

År 2010 och 2016 blev han ”Årets skolkock” i White guide junior. Tillsammans med sitt storkökslag har han två silver i OS i matlagning och ett i VM. Han har ett brinnande intresse för skolmåltider och vill att alla elever i hela Sverige ska serveras riktigt bra skolmat.

Simskola för alla förskoleklasser

Foto: Anders Andersson

Foto: Scandinav

Foto: HK Andersson

Att lära sig simma är kul och livsviktigt. Ju tidigare man lär sig att simma, desto tryggare blir man i vattnet. Det har Solna tagit fasta på och infört simundervisning redan i förskoleklass, som en av de första kommuner i landet.

Simundervisningen sker på skoltid och eleverna tas till och från simhallen av sina lärare. En fördel med att börja när barnen är små är, förutom att det ger barnen vattenvana tidigt, att undervisningen blir mer jämlik.

Undervisningen sker i samarbete med Solna Sundbybergs simsällskap 04 (SS04) och fokus ska ligga på vattenglädje och trygghet.

”Alla elever har olika förkunskaper och undervisningen kommer därför utgå ifrån den enskilde eleven”, säger Sofia Nybom, utvecklingsledare på barn- och utbildningsförvaltningen.

Det första simsättet som eleverna får lära sig är crawl, eftersom det är det mest naturliga simsättet för yngre barn att börja med enligt Svenska simförbundet. Där är rörelserna enkla och i ryggcrawl behöver man inte heller tänka på andningen. De som redan simmar bröstsim fortsätter i första hand med det.

solna.se/simundervisning

Yrkesskickliga lärare blir förstelärare

Idag finns sammanlagt 47 förstelärare i Solna stad. Förstelärare är yrkesskickliga lärare som visat särskilt god förmåga att förbättra elevernas studieresultat och visar ett starkt intresse för att utveckla undervisningen. Alla förstelärare har lärarlegitimation

och flera års erfarenhet av yrket. Förstelärare ska också arbeta minst 50 procent med undervisning.

”Som förstelärare initierar jag pedagogiska samtal och projekt som ska förbättra undervisningen. Jag coachar också andra lärare samt är ämnes-

ansvarig. När lärarstuderande kommer till oss på skolan ser jag till att de tas emot på ett bra sätt

och att de får med sig relevant kunskap”, säger Henrik Lindmark, förstelärare på Skytteholmsskolan.

47 förstelärare och en lektor arbetar i stadens skolor

Läsllyftet och Mattelyftet är satsningar som alla stadens lärare genomgått

Tillsammans med Friends mot mobbning

Alla elever i Solna ska trivas och känna sig välkomna i skolan. För att få en än mer välkomnande skola och motverka mobbning jobbar staden med barnrättsorganisationen Friends. Från och med vårterminen 2018 utbildas Solnas lärare i hur man förebygger mobbning i skolan.

Samarbetet med Friends innebär att alla lärare och övrig personal i skolan får utbildning i hur man förebygger och motverkar mobbning i skolan. Utbildningen bygger på den allra senaste forskningen. När organisationen Friends arbetar med kartläggningar och analyser av skolans trygghetsarbete involveras eleverna, något som har pågått i Solnas skolor sedan 2017. Eleverna får till exempel berätta om vilka platser på skolan de tycker är otrygga.

Skytteholmsskolan har sedan en tid tillbaka använt sig av Friends trygghetsenkäter för att se hur elever mår. Organisationen gör en analys av kartläggningen och hjälper skolan att hitta sätt att komma tillrätta med de problem som de har upptäckt.

”Vi utarbetar en handlingsplan kring bemötande och en viktig del är att skapa goda relationer med eleverna för att eleverna ska trivas, må bra och känner att de har vuxna som de kan prata med på skolan”, säger Wafa Said, kurator på Skytteholmsskolan.

Foto: Casper Hedberg

Tre nya skolor i Solna

I takt med att Solna växer med nya bostäder och invånare ökar behovet av fler skolplatser. I Råsunda slår en ny högstadieskola upp portarna till hösten 2018, vilket är den tredje i raden av nya skolor på ett par år. Tidigare har den kommunala Parkskolan i Hagalund öppnat liksom fristående Raoul Wallenbergskolan i Järvastaden.

Högstadium tar plats i Råsunda

Snart får Solna en ny central högstadieskola. Skolan öppnar till höstterminen 2018 och ligger på klassisk solnamark i hörnet av den plats där gamla Råsundastadion låg, i direkt närhet till två nya bostadskvarter som tar form där. Eleverna kommer ha lätt att ta sig till skolan då den ligger endast ett stenkast från såväl tunnelbana som tvärbana.

”Fördelen med att skapa en ren högstadieskola är både att det är bra att samla fler högstadieelever i samma skola samtidigt som det ger plats för nya elever att kunna gå låg- och mellanstadiet i Råsundaskolan, någonting som vi vet är efterfrågat”, säger Erik Gunnarsson, enhetschef på barn- och utbildningsförvaltningen.

Järvastadens nya skola

En av de stadsdelar i Solna som lockar till sig flest barnfamiljer är Järvastaden. Så när den nya Raoul Wallenbergsskolan, med

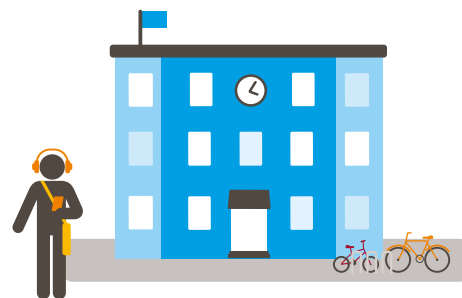
tillhörande förskola, öppnade i augusti 2017 var den efterlängtd. Skolan, som är en f-6 skola, är även en mötesplats för Järvastadens barn, ungdomar och vuxna, både på skoltid och på fritiden. Intill skolan finns en ny idrottshall och en fritidsgård för ungdomar på kvällar och helger. Där finns bland annat en danssal som i första hand används av Solna kulturskola.

Parkskolan och Kulturskolan i Hagalund

I augusti 2017 öppnade Parkskolan sina portar i Hagalund. Två förskoleklasser och en årskurs 1 har under hösten bekantat sig med nya kamrater, nya lokaler och ny skolgård. Och inte minst med alla nya lärare. När den kommunala Parkskolan är fullt utbyggd är det en grundskola för elever från förskoleklass till årskurs 3. Till våren är det också dags för etapp två av inflytningen. Skolan fylls då med musik, sång,

teaterlektioner samt färg och form när Kulturskolan gör entré.

”Det är så roligt att ha fått den här möjligheten, att ha startat upp i nya fina lokaler. Första terminen på Parkskolan har gått fantastiskt bra, både elever och pedagoger trivs med varandra och i den nya miljön. Vi ser fram emot att alla lokaler är färdigställda och vi får möjlighet att börja ett samarbete med Kulturskolan när de flyttar in”, säger Annette Enbuske, rektor på Parkskolan.

I Solna finns **19 grundskolor** varav 8 är kommunala och 11 är fristående

Omkring **3900** elever går i Solnas kommunala grundskolor och cirka **2675** elever går i fristående grundskolor

84% av lärarna i stadens kommunala skolor har lärarlegitimation

Världen runt för Solnas elever

Foto: Lars Owesson

Madrid, Alicante, Berlin och Beijing. Flera av Solnas kommunala skolor har inlett samarbeten med skolor runt om i världen för att utbyta erfarenheter, ta del av andra kulturer och öva upp sina språkfärdigheter. Närmast på tur att ge sig ut i världen är elever från Ulriksdalsskolan, som ska besöka Beijing under våren.

Det finns många vinster med internationella samarbeten. Det ger nya möjligheter till lärande för såväl elever som lärare och rektorer. Skolans viktiga fokusområden är liknande över hela Europa och det finns därför mycket att lära av varandra. För unga har utbytet en stor påverkan på studier och framtida yrkesval samt att det ger möjlighet att utmana egna gränser och växa som människa.

På Ulriksdalsskolan är hela skolan på olika sätt delaktig i samarbetet med kinesiska The Affiliated High School of UIBE i Beijing. Utbytet mellan skolorna har pågått under flera år och har nu tilldelats medel från Atlas partnerskap, vilket bland annat innebär att 16

elever från skolan kan delta på en studieresa till Kina under våren 2018. Syftet med resan är att eleverna, förutom att komma i kontakt med språket, ska få inblick i Kinas kultur och samhälle.

”Vi vill skapa förutsättningar för elevernas framtida studier och yrkesval genom att bygga broar mellan länder”, säger Lena Lundström, rektor på Ulriksdalsskolan.

Flera skolor i Solna anordnar olika studieresor med elever till andra länder. Exempelvis åker elever från Skytteholmsskolan till Alicante, Bergshamraskolan till Berlin och Ulriksdalsskolan till Madrid, för att få öva på ett språk och ta del av andra länders kultur, historia och samhällsliv.

85% av eleverna i årskurs 9 var behöriga till gymnasiets yrkesförberedande program läsåret 2016/17

71,5 % av eleverna i årskurs 9 nådde kunskapskraven i alla ämnen läsåret 2016/17

I staden finns **360** tillsvidareanställda lärare

Bild, musik, dans och drama på Solna kulturskola

Foto: Astrakan

För alla solnabor från 4 till 18 års ålder erbjuder Solna kulturskola ett digert utbud av kurser. Det finns kurser i musik, sång, dans, musikal, teater, bild & form, film och skrivande. Just nu är drygt 2100 solnabarn inskrivna i Kulturskolans verksamhet och till våren 2018 tar Kulturskolan plats i nya fina lokaler i Parkskolan i Hagalund.

Kulturskolan samarbetar även med förskolor och skolor runt om i hela Solna, både fristående och kommunala. De erbjuder ett spännande kulturprogram som bygger på läroplanen. Kulturskolan finns också nära de yngre barnens skolmiljö med en omfattande kursverksamhet i bland annat Bergshamraskolan, Ulriksdalsskolan samt i Raoul Wallenbergsskolan i Järvastaden. Alla lärare inom Kulturskolan är högskoleutbildade i såväl sitt ämne som inom pedagogik.

Vill du testa någon av Kulturskolans alla kurser? Titta efter lediga platser på solna.se/anmalankulturskolan

Eleverna når målen genom digitalisering

Fler lärplattor, datorer och projektorer. Vad innebär ökad digitalisering i skolan för eleverna? Under läsåret 2016/17 var digitalisering kopplat till formativ bedömning*, det största fokusområdet inom utveckling av stadens skolor, och satsningarna fortsätter.

Ökad digitalisering av skolan är inget självändamål utan handlar, precis som många andra satsningar, om att se till att eleverna når kunskapskraven. Ny teknik innebär nya sätt att jobba och nya sätt att leda. Utvärderingar som staden gjort visar att användandet av digitala verktyg, kopplat till formativ bedömning*, bidrar till högre motivation hos eleverna samt större möjlighet till mer varierad och individualiserad undervisning. Detta i kombination med att få elevernas arbeten samlade på ett ställe gör att arbetet med bedömning har underlättats.

”Det bästa med digitaliseringen är att den skapar motivation att förändra och förbättra undervisningen så att den blir mer motiverande och individualiserad för våra elever, vilket förhoppningsvis leder till höjda kunskapsresultat”, säger Sofia Nybom, utvecklingsledare på barn- och utbildningsförvaltningen.

De elever som behöver extra stöd i kunskapsutvecklingen har mycket att vinna på digitaliseringen. På Ulriksdalsskolan åk F-3 har eleverna möjligheten att använda lärplattor eller dator för att få den skjuts de behöver för att komma vidare i sin utveckling. Specialläraren har tillsammans med elever och lärare introducerat lärplattans funktioner och satsningen visar tydliga effekter på elevernas kunskapsutveckling, särskilt för läs- och skrivutvecklingen.

* Formativ bedömning innebär att eleven alltid ska veta var eleven befinner sig i förhållande till målen och vad som behövs för att dessa ska uppfyllas.

Språket lyfter resultaten

Språkutveckling och kunskap i språk är betydande för hur barn och elever lyckas i skolan. Staden har arbetat fram en strategi för språkutveckling för barn mellan 1–16 år som undervisningen utgår ifrån.

För att främja elevernas lärande och läsinträsse, utveckla skrivandet och fördjupa läsande och läsförståelse har grundskollärare vid Solnas kommunala skolor deltagit i *Läslifftet*. Det är en fortbildning i språk-, läs- och skrivdidaktik för lärare och bygger på kollegialt lärande.

”Kollegialt lärande är olika former av kompetensutveckling där lärare samarbetar och lär av varandra för att utveckla undervisningen. Läslifftet ökar elevens läsförståelse och skrivförmåga genom att stärka och utveckla kvaliteten i undervisningen”, säger Sofia Soc, rektor på Råsunda skola.

Ytterligare en språksatsning är vidareutbildning i arbets sättet *Skriva sig till lärande* (STL). Det är en modell som ökar lärandet och språkutvecklingen genom att kombinera pedagogik och digital teknik. Denna kombination av pedagogik och teknik gör det möjligt för alla elever, oavsett eventuella läs- och skrivsvårigheter, att fullt ut delta i skriftliga samarbeten med sina klasskamrater tack vare de kompensatoriska möjligheter som tekniken ger. *Skriva sig till lärande* är väl förankrat i kunskapskraven i läroplanen.

Foto: Astrakan

Satsningar på matematik

För att stärka och förbättra kvaliteten i matematikämnet och öka elevernas måluppfyllelse, pågår flera utvecklingsinsatser i Solna stads skolor. En framgångsrik internationell räkne- metod testas och utvärderas samt kompetensutveckling av lärarna sker runt om i stadens skolor.

Lärare på stadens högstadium och på Solna gymnasium har deltagit i Skolverkets satsning Matematiklyftet. Denna modell har ett starkt stöd i forskning om skolutveckling och fortbildning för lärare. Genom fortbildningen utvecklas lärarna i sin profession och får med sig nya verktyg att variera undervisningen med. De blir samtidigt mer medvetna om sin och elevernas roll i klassrummet med fokus på kommunikation och formativ bedömning, alltså att man formar sin undervisning utifrån elevernas olika behov.

Singaporematematik är en välbeprövad metod som har använts i många år och elever i Singapore visar toppresultat i internationella skolundersökningar. Metoden handlar om att utveckla elevernas förmågor att lösa matematiska problem genom att kommunicera och resonera.

För att undersöka om Singaporemodellen ska införas på alla skolor i årskurs 1–3 har ett pilotprojekt startat på Ekensbergsskolan. Alla lärare i årskurs 1–3 kommer under läsåret 17/18 att fortbildas och handledas av stadens utvecklingsledare. Modellen kommer därefter att utvärderas.

skolverket.se/matematiklyftet

Foto: Marie Linnér

Brinner du för lärande och utveckling?
solna.se/jobb